

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że A. K. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą W. K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom : emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 grudnia 2014 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał ,że W. K. od 1 grudnia 2012 r. prowadzi działalność w zakresie projektowania , w tym świadczenia usług jako podwykonawca projektów architektonicznych. Od dnia 1 grudnia 2014 r. W. K. zgłosił swoją żonę do ubezpieczeń społecznych jako osobę współpracującą (zadeklarowana podstawa wyniosła : za grudzień 2014 r. 8 000,00 zł , za styczeń 2015 r. 6709,68 zł , za luty 2015 r. 4 285,71 zł) , a od dnia 19 stycznia 2015 r. do 23 stycznia 2015 r. oraz od 5 lutego 2015 r. do 13 lutego 2015 r. A. K. złożyła roszczenie o wypłatę zasiłku opiekuńczego z ubezpieczenia chorobowego , natomiast od 25 lutego 2015 r. o wypłatę zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego z powodu niezdolności do pracy przypadającej w okresie ciąży. Z dokumentacji zgromadzonej przez organ rentowy wynika ,że A. K. od dnia 2 kwietnia 2012 r. jest zgłoszona z pracowniczym kodem z tytułu ubezpieczenia w firmie (...) (z dniem 17 września 2014 r. zmieniono wymiar czasu pracy na 1/2 etatu , a A. K. nie osiągała wynagrodzenia minimalnego tj. 1 680,00 zł obowiązującego w 2014 r.). Zdaniem organu rentowego rzeczywistym celem zgłoszenia A. K. było uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

/decyzja w aktach ZUS/

W dniu 21 lipca 2015 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie A. K. od w/w decyzji , w którym wniosła o jej zmianę. Wnioskodawczyni wskazała ,że organ rentowy nie ustalił żadnych okoliczności faktycznych mających świadczyć o fakcie niepodlegania przez nią ubezpieczeniom społecznym. Zdaniem A. K. o wykonywaniu przez nią współpracy przy działalności gospodarczej świadczą sporządzone przez nią projekty.

/odwołanie k.2-7/

W dniu 21 lipca 2015 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie W. K. od w/w decyzji , w którym wniósł o jej zmianę. Zdaniem skarżącego A. K. w ramach współpracy sporządziła projekt zagospodarowania terenu.

/odwołanie k.2-8 akt o sygn. VIII U 2070/15/

W odpowiedzi na odwołania , organ rentowy wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi organ rentowy przytoczył argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.8-9 oraz k.9-10 akt o sygn. VIII U 2070/15/

Zarządzeniem z dnia 18 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zarządził połączenie sprawy VIII U 2070/15 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VIII U 2069/15 oraz postanowił prowadzić ją pod numerem VIII U 2069/15.

/postanowienie k.12 akt o sygn. VIII U 2070/15/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. K. od dnia 1 grudnia 2012 r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...), (...). Przeważającym przedmiotem działalności jest działalność w zakresie architektury.

/zaświadczenie k.37 akt ZUS/

Wnioskodawczyni A. K. jest z wykształcenia architektem. W momencie rozpoczynania współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej wnioskodawczyni posiadała doświadczenie w zawodzie asystenta projektanta (od dnia 2 kwietnia 2012 r. A. K. była zatrudniona w firmie (...)).

/bezsporne , a nadto umowa o pracę w aktach ZUS/

A. K. została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 1 grudnia 2014 r.

/zgłoszenie do ubezpieczeń k.31 akt ZUS/

Wnioskodawczyni wraz z mężem W. K. prowadzą wspólne gospodarstwo domowe.

/bezsporne/

Małżonkowie rozpoczęli współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej od dnia 1 grudnia 2014 r. Głównymi zadaniami jakie realizowała wnioskodawczyni było wykonanie inwentaryzacji budynku magazynowego dla firmy (...) oraz sporządzenie planu zagospodarowania terenu kurnika dla państwa P.. Z uwagi na duży zakres prac przy sporządzaniu projektu kurnika W. K. zmuszony był skorzystać z pomocy żony. W ramach współpracy wnioskodawczyni zajmowała się także czynnościami administracyjnymi w biurze.

/zeznania A. K. min.00:07:00 , zeznania W. K. min.00:14:43 protokołu rozprawy z dnia 21 stycznia 2016 r. , dokumentacja projektowa k.46/

O fakcie zajścia w ciążę wnioskodawczyni dowiedziała się w grudniu 2014 r.

/karta ciąży k.33/

Od dnia 25 lutego 2015 r. wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy.

/bezsporne/

W. K. w dniu 28 lutego 2015 r. zawarł umowę współpracy z K. H. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...). W treści umowy wskazano, że współpraca będzie polegać na udziale K. H. w zakresie prac projektowych realizowanych przez W. K..

/umowa współpracy w aktach ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, oraz w oparciu o zeznania skarżących.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdził, że A. K. podjęła i faktycznie wykonywała pracę jako osoba współpracująca w firmie (...), (...)" . W postępowaniu wykazano następujące okoliczności:

- współpraca z A. K. nie była podjęta dla pozorów. Z uwagi na posiadane kompetencje była ona gwarantem prawidłowego wykonywania powierzonych jej obowiązków.

- fakt współpracy potwierdziła dokumentacja projektowa załączona do akt.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy wnioskodawczynie faktycznie podjęła i wykonywała powierzone jej obowiązki jako osoba współpracująca z W. K. przy prowadzonej przez niego działalności gospodarczej pod firmą (...), (...)."

W sprawie bezsporne jest, że małżonkowie prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył zakresu prac małżonki na rzecz działalności gospodarczej męża i ewentualnie ich kwalifikacji w sensie techniczno-prawnym jako "współpracy w prowadzeniu działalności gospodarczej". Wyrażenie to nie zostało zdefiniowane ani w ustawie systemowej, ani w ustawie z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178, ze zm.), ani w aktualnie obowiązującej ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. 2015 r. , poz. 584 z późn. zm.).

Zgodnie z art.8 ust.11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r.(tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz.121 z późn. zm.) za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz zleceniobiorcami , uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia.

Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że za współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej powodującą obowiązek ubezpieczeń: emerytalnego i rentowych uznać można tylko taką pomoc udzieloną przedsiębiorcy przez jego małżonka, która ma charakter stały i bez której stanowiące majątek wspólny małżonków dochody z tej działalności nie osiągałyby takiego pułapu, jaki zapewnia współdziałanie przy tym przedsięwzięciu. Takie rozumienie współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej odpowiada bowiem celom ustawy systemowej wyrażającym się przymusem ubezpieczenia, na zasadzie równości wszystkich zarobkujących własną pracą (niezależnie od podstawy jej świadczenia). W motywach tego orzeczenia Sąd Najwyższy podkreślił, iż ustawa systemowa nie zawiera legalnej definicji "współpracy przy prowadzeniu działalności", a przy interpretacji tego sformułowania nie można abstrahować od obowiązków małżonków wynikających w Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, a także od ratio objęcia współpracowników obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, jakim jest jak najszersze zabezpieczenie obywateli na wypadek wystąpienia ryzyk ubezpieczeniowych, co jednak nie prowadzi do konstatacji, że w każdej sytuacji wykonywania określonego zadania (pracy) przez małżonka osoby prowadzącej działalność gospodarczą, na rzecz małżonka - przedsiębiorcy, dla celów prowadzonej przez niego działalności musi i może być kwalifikowana jako współpraca przy prowadzeniu tej działalności, wymagająca objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.(por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2008 r. II UK 286/07).

Cechami konstytutywnymi pojęcia "współpraca przy działalności gospodarczej", o której mowa w art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych są występujące łącznie: a) istotny ciężar gatunkowy działań współpracownika, które nie mogą mieć charakteru wtórnego, b) bezpośredni związek z przedmiotem działalności gospodarczej, c) stabilność i zorganizowanie oraz d) znaczący czas i częstotliwość podejmowanych robót. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2009 r. II UK 134/08).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje ,że wnioskodawczynie wykonywała czynności związane ze współpracą przy prowadzeniu działalności gospodarczej jej męża. Bezpośrednią przyczyną dla której W. K. zdecydował się powierzyć swojej żonie obowiązki związane z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą była realizacja dużego projektu kurnika. Podkreślić należy ,że A. K. w momencie podejmowania współpracy dysponowała odpowiednimi kwalifikacjami oraz doświadczeniem zawodowym ,aby realizować zlecenia zakontraktowane przez swojego męża. Z uwagi na czas jaki wnioskodawczynie poświęcała na realizację powierzonych jej zadań nie można uznać ,że współpraca miał charakter incydentalny. Obowiązki realizowane przez A. K. należy uznać za współpracę przy działalności gospodarczej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zaskarżoną decyzję ZUS zmienił i orzekł , że wnioskodawczynie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz

dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 grudnia 2014 r. z tytułu zgłoszenia jej do tych ubezpieczeń jako osoby współpracującej u płatnika składek W. K..

Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na rzecz A. K. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 §1 k.p.c. Wysokość wynagrodzenia została ustalona na podstawie § 12 ust. 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz.461 z późn. zm.).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, któremu udzielić zgody na wypożyczenie akt rentowych.